

Gaelscoil Raifteirí Plean Freagartha Cóibhid-19

Ní mór do gach scoil plean freagartha Cóibhid-19 a bheith i bhfeidhm chun athoscailt go sábháilte sa scoilbhliain nua. Bhí an doiciméad seo ullmhaithe ar bhonn comhairle reatha sláinte poiblí agus leanfar ar aghaidh leis an bplean a nuashonrú de réir mar a fhaightear tuilleadh comhairle phoiblí.

Nuashonraithe ar an 2ú Márta 2021.

All schools need to have a Covid-19 Response Plan in place in order to reopen safely in the new school year. This document has been prepared on the basis of current public health advice and will continue to be updated as further public advice is received.

Updated March 2nd 2021.

Réamhrá

Tá an Plean Freagartha Cóibhid-19 seo deartha chun tacú leis an bhfoireann agus leis an mBord Bainistíochta (BB)/Bord Oideachais agus Oiliúna bearta a chur ar bun chun scaipeadh Cóibhid-19 a chosc i nGaelscoil Raifteirí

Sa Phlean Freagartha Cóibhid-19 tugtar sonraí na bpolasaithe agus na gcleachtas is gá do scoil a chomhlíonadh de réir 'Prótacal Sábháilteachta um Filleadh ar an Obair' an Rialtais, Plean na Roinne Oideachais agus Scileanna le haghaidh athoscailt Scoileanna agus le scaipeadh Cóibhid-19 i dtimpeallacht scoile a chosc. Cuimsítear sa phlean an chomhairle reatha maidir le bearta chun scaipeadh an Cóibhid-19 sa phobal a chosc mar atá eisithe ag an bhFoireann Náisiúnta Éigeandála Sláinte Poiblí (NPHE).

Tá sé tábhachtach múineadh agus foghlaim scoil-bhunaithe a athosú agus áiseanna scoileanna a athoscailt leis an bprótacal agus go laghdófaí an baol do dhaltaí, don fhoireann agus do dhaoine eile a oiread is féidir. Mar go bhfuil an chomhairle a eisiúnn NPHE ag forbairt i gcónaí, d'fhéadfadh an prótacal seo agus na bearta a bheith le leanúint ar an mbainistíocht agus an lucht foirne athrú chomh maith.

Tacóidh an plean freagartha le hathoscailt inbhuanaithe ár scoile agus é mar phríomhchuspóir againn sláinte na foirne agus na ndaltaí a chosaint le linn dúinn riachtanais oideachais agus forbartha na leanaí sa scoil a chur chun cinn.

De réir an Phrótacail Sábháilteachta Filleadh ar an Obair, beidh cumarsáid láidir agus cur chuige comhoibríoch idir an Bord Bainistíochta, an fhoireann, na daltaí agus na tuismitheoirí de dhíth le fillleadh ar an obair go sábháilte agus go leanúnach.

Is í aidhm na cáipéise seo sonraí a thabhairt maidir le

- 1. Polasaí CÓIBHID-19 na Scoile**
- 2. Pleanáil agus Uilmhú don Fhilleadh ar an Scoil**
 - a. Foirgnimh na Scoile
 - b. Comharthaíocht
- 3. Nós imeachta chun fillleadh ar an obair (FAO)**
- 4. Filleadh ar an obair go Sábháilte agus Príomhionadaí/ithe na nOibrí**
- 5. Ráiteas Sábháilteachta agus Measúnú Riosca**
- 6. Comhairle ghinearálta maidir le scaipeadh an víreas a chosc**
 - a. Nigh do lámha go minic
 - b. Sláinteachas láimhe agus díghalarán láimhe
 - c. Seachain teagmháil le do shúile, shrón agus do bhéal
 - d. Scaradh Fisiciúil
 - e. Aerú
 - f. Cleachtaigh sláinteachas riospráide
 - g. Déan
 - h. Ná Déan
 - i. Daoine Ard-riosca (an-leochaileach)
- 7. Bainistiú a dhéanamh ar an mbaol scaipthe CÓIBHID-19**
- 8. Bearta Rialaithe**
 - a. Foirm um fhilleadh ar an obair
 - b. Traenáil Ionduchtú
 - c. Traenáil Ionduchtú – Fís ar líne
 - d. Béasaíocht Sláinteachas agus Riospráide
 - e. Trealamh cosanta pearsanta (TCP)
 - f. Caitheamh lámhainní
 - g. Glanadh
 - h. Ligean isteach ar fhoirgneamh / logáil teagmhála scoile
 - i. Garchabhair / Nós Imeachta Éigeandála
- 9. Déileáil le cás amhrasta de Chóibhid-19**
- 10. Dualgais Foirne**
- 11. Bainistiú asláithreachta a bhaineann le Cóibhid-19**
- 12. Clár Cúnaimh agus Folláine d'Fhostaithe**

Tá cúnaimh agus comhoibriú na foirne go léir, daltaí, tuismitheoirí / caomhnóirí, conraitheoirí agus cuairteoirí ríthábhachtach do rath an phlean. Déantar gach iarracht chun cruinneas na faisnéise a sholáthraítear sa doiciméad seo a chinntiú. Mar sin féin, ba chóir earráidí nó easnaimh a shainaithint, cuir in iúl dúinn le do thoil ionas gur féidir bearta cuí a dhéanamh chun an rud céanna a cheartú.

Nóta: Is doiciméad oibre beo é an plean agus féadfar é a athbhreithniú agus a leasú chun treoir nua a chur san áireamh as www.Gov.ie, www.dbei.ie, www.hse.ie, www.hpsc.ie, www.hsa.ie; www.education.ie

1. Polasaí CÓIBHID-19 - Gaelscoil Raifteirí

Tugann an polasaí CÓIBHID-19 seo forléargas ar ár dtiomantas mar scoil i leith fheidhmiú an phlean aguscabhróidh sé linn scaipeadh an víreas a chosc. Beidh an polasaí sínithe agus dátaithe ag an bPríomhoide agus ag Cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta agus cuirfear in iúl é do lucht foirne, daltaí, tuismitheoirí agus daoine eile

Ráiteas Polasaí um CÓIBHID-19

Tá Gaelscoil Raifteirí tiomanta do láthair oibre shábháilte shláintiúil a chur ar fáil dár bhfoireann agus timpeallacht sláinte foghlama a sholáthar dár ndaltaí uile. D'fhonn sin a chinntiú, tá an Plean Freagartha CÓIBHID-19 seo forbartha againn. Tá an Bord Bainistíochta agus foireann uile na scoile freagrach as feidhmiú an phlean seo agus cabhróidh a gcomhiarracht le scaipeadh an víris a mhoilliú. An plan:

- déanfar faireachán leanúnach ar an bhfreagairt CÓIBHID-19 agus leasófar an plan seo i gcomhairle le lucht foirne
- cuirfear faisnéis suas chun dáta ar fáil don fhoireann agus do na daltaí faoin gcomhairle Sláinte Phoiblí a eiseoidh an FSS agus an Rialtas (Gov.ie)
- cuirfear comharthaí agus siomptóim CÓIBHID-19 agus na modhanna cearta le lámha a ní ar taispeáint
- ionadaí obrithe a cheapadh ón bhfoireann a bheidh inaitheanta go héasca leis an ról atá imlínithe sa phlean seo maidir le soláthar samhraidh a chomhlíonadh
- cuirfear béasaíocht riachtanach sláinteachais agus riospráide, agus an bhéasaíocht maidir le scaradh fisiciúil in iúl don fhoireann agus do na daltaí uile
- déanfar an scoil a oiriúnú don scaradh fisiciúil de réir mar is cuí faoi threoir agus faoi stiúir na Roinne Oideachais agus Scileanna
- coinneofar loga teagmhálacha le rianú teagmhálacha a éascú
- cinnteofar go mbeidh an fhoireann agus na daltaí páirteach sna seisiúin ionductaithe/cleachtaithe a chuirfidh an Roinn Oideachais agus Scileanna ar fáil
- cuirfear na nósanna imeachtaí comhaontaithe atá le leanúint i gcás go léiríonn duine éigin siomptóim CÓIBHID-19 agus iad ar scoil i bhfeidhm
- cuirfear treoracha ar fáil do lucht foirne agus do dhaltaí a bheidh le comhlíonadh acu má fhorbraíonn siad comharthaí agus siomptóim CÓIBHID-19 le linn am scoile
- cuirfear glantachán i bhfeidhm de réir chomhairle na Roinne Oideachais agus Scileanna.
- comhlánaigh an ceistneoir FAO um fhilleadh ar an obair i ndiaidh briseadh lár téarma, Nollaig agus an Cháisc.
- comhlánaigh an Foirm Dearbhaithe um fhilleadh ar scoil tar éis bheith as láthair ar chúis ar bith.

Beifear i gcomhairle le gach ball foirne ar bhonn leanúnach agus spreagfar aiseolas faoi aon údar imní, saincheistanna nó moltaí atá acu. Comhlíonfar é seo tríd Phríomhionadaithe na nOibríthe Cristín Uí Ghiobúin (PIO) and Lára Uí Mháille (PIOT).

Signed: _____ Date: _____

2. Pleanáil agus Ullmhú don Fhilleadh ar an Scoil

Tá sé d'aidhm ag an mBord Bainistíochta athosú an teagaisc agus na foghlama sa scoil agus fillleadh na foirne ar an láthair oibre a éascú. Ní mór an fillleadh ar an obair a dhéanamh go sábháilte ag cloí go dlúth le comhairle agus le treoracha na n-údarás sláinte poiblí agus an Rialtais.

Tugtar forléargas ar na sonraí maidir leis na saoráidí scoile a athoscailt, agus na rialuithe infheidhme sa cháipéis seo.

a. Foirgnimh na Scoile

Roimh athoscailt scoileanna sa scoilbhliain nua cuireadh i gcuimhne do scoileanna na nithe seo a leanas a sheiceáil:

- An gá an córas uisce a shruthlú flushing ag asraonta tar éis úsáid íseal chun cosc a chur ar ghalar Legionella
- Seiceáladh trealamh scoile agus aeráil mheicniúil a sheiceáil le haghaidh comharthaí meathlaithe nó damáiste sula n-úsáidtear é arís;
- An bhfuil bailiúcháin aráidí agus seirbhísí riachtanacha eile arís.

b. Comharthaíocht

Éileofar ar scoileanna comharthaí a thaispeáint ag cur síos ar chomharthaí agus ar chomharthaí CÓIBHID-19 agus chun tacú le dea- sláinteachas láimhe agus riospráide. Is é an méid seo a leanas nasc le limistéar tiomnaithe an láithreáin ghréasáin Ionad um Chosaint agus Faireachas Sláinte (HPSC) áit a bhfuil roinnt póstaer ann, ina measc iad siúd atá oiriúnach do dhaltaí bunscoile. Tá leaganacha Gaeilge ar fáil anseo freisin. <https://www.hpsc.ie/a-z/respiratory/coronavirus/novelcorcoronavirus/posters/> Is féidir le scoileanna na póstaer a íoslódáil agus a thaispeáint i réimsí suntasacha ar nós oifigí, conairí, limistéar seomra foirne, seomraí ranga agus leithris níos gaire do athoscailt phleanáilte.

3. Nós Imeachta um Fhilleadh ar Obair

D'fhonn fillleadh ar an láthair oibre, ní mór do lucht foirne foirm Fhilleadh ar an Obair a chomhlánú, agus tá sé sin ar fáil go leictreonach nó ón bPríomhoide. Tá cóip chrua ceangailte leis seo in **Aguisín 1**.

Níor cheart foirm Fhilleadh ar an Obair a chomhlánú ach **3 lá ar a laghad** roimh aon dáta molta um fhilleadh ar an láthair oibre.

Nuashonrú (Feabhra 2021): Scaipfear an leagan nua den Fhoirm um Fhilleadh ar Obair ar an

bhfoireann go léir agus ní mór iad a chomhlánú i scríbhinn sula bhfillfidh siad ar an obair.

Tabhair faoi deara go bhfuil 7 gceist anois ar an leagan nua den fhoirm.

Ar an fhoirm chomhlánaithe a fháil soláthróidh an Príomhoide sonraí faoin Oiliúint Ionduchtaithe atá le comhlíonadh ag an bhfoireann roimh fhilleadh ar an láthair oibre agus sonraí faoin aon bhearta breise sláinte agus sábháilteachta a bheidh ar bun sa scoil d'fhonn fillleadh an bhall foirne ar shaoráid na scoile a éascú.

Nóta: Forbróidh an Roinn Oiliúint Ionduchtaithe don fhoireann i gcomhairle le páirtithe leasmhara agus cuirfear ar fáil í do gach scoil agus gach ball foirne.

4. Filleadh ar an obair go sábháilte agus Príomhionadaí na nOibrithe

Tá an fhreagracht as forbairt agus cur i bhfeidhm an phlean freagartha Cóibhid-19 agus na bearta rialaithe mar fhreagracht go príomha ag an mbord bainistíochta agus le ceannaireacht na scoile. Forálann an fillleadh ar an obair go sábháilte Prótacal do nós imeachta comhaontaithe idir an bhainistíocht agus an fhoireann chun ionadaí oibrí luaidhe a cheapadh chun ról sonracha a dhéanamh. Mar sin féin, tá freagracht ar gach ball foirne, tuismitheoirí / caomhnóirí, conraitheoirí agus cuairteoirí mar dhaoine aonair agus le chéile chun aird chuí a thabhairt ar a sláinte agus a sábháilteacht féin agus cuid daoine eile agus chun cuidiú le cur i bhfeidhm an phlean freagartha Cóibhid-19 agus an rialú gaolmhar bearta.

Name(s):	Contact details
Cristín Uí Ghiobúin (PIO)	(094) 9024700
Lára Uí Mháille (PIOT)	

- Is é ról an ionadaí oibríthe ná a chinntiú go gcloítear leis na bearta Cóibhid-19 sa láthair oibre mar a leanas:
- Obair i gcomhar leis an bhfostóir le sábháilteacht, sláinte agus leas na bhfostaithe maidir le CÓIBHID-19 a chinntiú a oiread is féidir.
- Deachleachtas sláinteachais ar nós na lámha a ní go rialta agus deabhéasaíocht riospráide chomh maith le scaradh sóisialta a chothabháil de réir na comhairle sláinte poiblí a chur chun cinn.
- Cúnamh a thabhairt le bearta chun CÓIBHID-19 a chosc sa láthair oibre a fheidhmiú.
- Faireachán a dhéanamh ar chomhlíonadh na mbearta atá curtha ar bun chun scaipeadh CÓIBHID-19 a chosc.

- Dul i gcomhairle le comhghleacaithe ar ábhair a bhaineann le CÓIBHID-19 sa láthair oibre.
- Ionadaíocht a dhéanamh thar ceann a gcomhghleacaithe ar ábhair a bhaineann le CÓIBHID-19 ag obair.

Má bhíonn aon ábhar imní nó tuairim ag ball foirne maidir leis an bPlean Freagartha Cóibhid-19 agus na bearta rialaithe nó faoi chomhlíonadh na mbearta rialaithe sin ag baill foirne, tuismitheoirí/caomhnóirí, conraitheoirí nó cuairteoirí, ba cheart dóibh teagmháil a dhéanamh leis an bPríomhoibrí a dhéanfaidh teagmháil dá réir leis an bPríomhoide/Bord Bainistíochta.

5. Ráiteas Sábhailteachta agus Méasúnacht Riosca

Léiríonn Cóibhid-19 guais i gcomhthéacs sláinte agus sábhailteachta i dtimpeallacht na scoile. Tá measúnú riosca chun na bearta rialaithe a theastaíonn chun an baol a bhaineann le Cóibhid-19 a mhaolú inár suíomh scoile, a dhéanamh. Tá sé tábhachtach go ndéanfaidh scoileanna athbhreithniú ar a nósanna imeachta éigeandála a bhaineann le, sábhailteacht dóiteáin, garchabhair, timpistí agus tarluithe contúirteacha chun aon rioscaí nua a d'fhéadfadh teacht chun cinn a bhreithniú. Déanfar aon athruithe ar na nósanna imeachta éigeandála atá ann cheana a dhoiciméadú. Déanfaidh scoileanna athbhreithniú ar mheasúnuithe riosca atá ann cheana féin chun aon rioscaí nua a thagann chun cinn mar gheall ar phlean freagartha Cóibhid-19 na scoile a bhreithniú. Déanfar aon athruithe ar mheasúnuithe riosca reatha na scoile a dhoiciméadú freisin.

6. Comhairle ghinearálta maidir le scaipeadh an víris a chosc

D'fhonn leathadh Cóibhid-19 a chosc tá sé tábhachtach na siomptóm a fhiosrú agus a aithint. Is siad na hairíonna ná:

- ✓ Teocht ard
- ✓ Casacht
- ✓ Ganntanas na ndeacrachtaí anála nó análaithe
- ✓ Cailliúint boladh, blas nó saobhadh blas

Is é an bealach is fearr chun leathadh Cóibhid-19 a chosc i scoil ná an baol go dtabharfar isteach an galar isteach sa suíomh scoile sa chéad áit. Is féidir é seo a bhaint amach trí na bearta seo a leanas:

- Feasacht ar Cóibhid-19 agus a chuid comharthaí a chur chun cinn i measc foirne, daltaí, tuismitheoirí agus cuairteoirí.
- comhairle a thabhairt don fhoireann agus do dhaltaí a gcuid gluaiseachtaí a shrianadh nó a féin-aonrú sa bhaile má thaispeánann siad aon chomharthaí nó siomptóm de Coibhid-19 agus teagmháil a dhéanamh lena ndochtúir teaghlaigh chun tástáil a shocrú.
- Comhairle a thabhairt don fhoireann agus do dhaltaí gan filleadh nó freastal ar scoil i gcás na nithe seo a leanas:

- Má aithníonn FSS iad mar dhea-theagmháil le cás deimhnithe de Cóibhid-19

- Má chónaíonn siad le duine a bhfuil comharthaí den víreas aige

- má thaistil siad lasmuigh d'Éirinn; i gcásanna den sórt sin, moltar don bhfoireann dul i gcomhairle agus leanúint leis an gcomhairle is déanaí ón Rialtas maidir le taisteal eachtrach.

- Comhairle a chur ar an bhfoireann agus le daltaí dul i gcomhar le haon oifigigh sláinte poiblí agus leis an scoil chun críocha rianú teagmhála agus le haon chomhairle sláinte poiblí i gcás cás nó ráig sa scoil.

I gcásanna den sórt sin, moltar don bhfoireann an comhairle is déanaí ón Rialtas maidir le taisteal eachtrach a lorg agus an chomhairle sin a leanúint.

- comhairle a chur ar an bhfoireann agus le daltaí dul i gcomhar le haon oifigigh sláinte poiblí agus le scoil chun críocha tracála a theagmháil agus aon chomhairle sláinte poiblí a leanúint i gcás cás nó ráig sa scoil.
- A chinntiú go bhfuil a fhios ag an bhfoireann agus le daltaí cad atá le déanamh má fhorbraíonn siad comharthaí ar scoil.
- Ba chóir go mbeadh gá le gach duine a thagann isteach san fhoirgneamh scoile chun sláinteachas lámhe a dhéanamh le díghalarán lámhe.
- Ní cóir go mbeadh cuairteoirí ar scoil i rith an lae ach trí choinne amháin atá socruithe roimh ré. Ba chóir glacadh leo ag pointe teagmhála aontaithe.

Ba chóir don bhfoireann, do dhaltaí agus do chuairoteoirí i gcónaí cloí leis an gcomhairle agus teoracha cothrom le dáta na n-údarás sláinte poiblí maidir leis an duine iad féin agus daoine eile a chosaint i gcoinne an riosca a bhaineann leis an víreas Cóibhid-19.

Tá comhairle nuashonraithe ón FSS ar fáil ar a láithreán gréasáin - <https://www2.hse.ie/coronavirus/> Cinnteoidh an Roinn Oideachais agus Scileanna go ndéanfar gach comhairle nuashonraithe a scaipeadh ar scoileanna. Socróidh Gaelscoil Rairteirí an chomhairle seo a scaipeadh ar an bhfoireann, ar dhaltaí, ar thuismitheoirí agus ar chuairoteoirí go tráthúil.

7. Bainistiú a dhéanamh ar an mbaol scaipthe CÓIBHID-19

a. Nigh do lámha go minic

Tá níos rialta lámhe le gallúnach agus uisce éifeachtach chun Cóibhid-19 a bhaint. Lean na Treoirínte FSS maidir le béasaíocht lámhe.

Chun comhairle a fháil ó FSS maidir le conas do lámha a ní beidh an nasc seo a leanas cabhrach:

<https://www2.hse.ie/wellbeing/how-to-wash-your-hands.html>

b. Sláinteachas agus Sláinteachas Lámhe

Is féidir sláinteachas lámhe a bhaint amach freisin trí úsáid a bhaint as glantóirí lámhe (nuair a bhíonn na lámha glan).

Nuair a fhilleann daltaí ar an seomra ranga tar éis na hamanna sosa, nífidh siad a lámha le gallúnach agus le huisce.

Tá stáisiúin díghalarán lámhe níos éasca le cur ar fail i suíomhanna scoile ionas chun cur isteach ar theagasc agus ar fhoghlaim a sheachaint agus chun plódú foirne agus daltaí a sheachaint. Beidh siad ar fáil ag pointí iontrála agus imeachta agus i ngach seomra ranga. Ní chóir go n-úsáidfear díghalarán atá bunaithe ar alcól nó é a stóráil in aice le teas nó lasair nocht.

c. Seachain teagmháil le do shúile, shrón agus do bhéal

Cén fáth? Déanann lámha teagmháil le go leor dromchlaí agus is féidir an víreas a phiocadh suas uathú. Nuair a bheidh siad éillithe, is féidir le lámha an víreas a aistriú chuig do shúile, do shrón nó do bhéal.

d. Scaradh Fisiciúil

Moltar go laghdaítear an t-ionfhabhtú san ionad oibre laghdú fisiciúil. Titim go fisiciúil i dhá chatagóir

- Idirscaradh a mhéadú (Rang a athchumrú / na spásanna go léir a uasmhéadú go fisiciúil)
- Idirghníomhaíocht a laghdú (coinnigh achar 1m idir pods ranga / daltaí aonair; ranganna a ghrúpáil ar theacht / imeacht; sosanna ar leithligh chun teorainn a chur le méid na dlúth-theagmhála; idirghníomhaíocht theorannú i hallaí agus limistéir chomhroinnte eile ie halla tionóil agus seomra ríomhaireachta; seasann sé sin go léir.

Tá a scoileanna agus acmhainní scoile féin ag leanaí; na dromchlaí teagmhála bréagán / táibléad) a ghlanadh le ciarsúr nó leacht frithbhaictéireach.

TABHAIR FAOI DEARA: Cuirfear comhairle sláinte poiblí ar an eolas faoi threoir na gceanglas maidir le leathadh fisiciúil do scoileanna.

e. Aerú

Nuashonrú (Feabhra 2021) Maidir le haeráil: D'fhoilsigh an Roinn Treoir ina leagtar amach na céimeanna praiticiúla le haghaidh aerála maith i gcomhréir le céimeanna praiticiúla sláinte poiblí chun dea-chleachtais aerála a imscaradh i scoileanna '. Leagann an treoir amach cur chuige foriomlán do scoileanna gur chóir fuinneoga a oscailt chomh hiomlán agus is féidir nuair nach bhfuil na seomraí ranga in úsáid (m.sh. le linn amanna sosa nó amanna lóin (ag glacadh leis nach

bhfuil in úsáid) agus ag deireadh gach lae scoile) agus go páirteach oscailte nuair a bhíonn na seomraí ranga in úsáid. Forálann an treoir gur féidir aeráil mhaith a bhaint amach sna seomraí ranga gan míchompord a chruthú, go háirithe le linn aimsir fhuar.

f. Cleachtaigh sláinteachas riospráide

Bí cinnte go leanann gach baill scoile agus na daoine mórthimpeall orthú, sláinteachas maith riospráide. Ciallaíonn sé seo go gclúdódh siad a béal agus a srón le ciarsúr nó le uillinn lúbtha nuair a bhíonn siad ag casacht nó ag sracadh. Ansin caitear an ciarsúr a úsáidtear i mbosca

brúscar láithreach. Trí shláinteachas maith riospráide a leanúint, cosnaítear na daoine mórthimpeall orthú ó víris cosúl le slaghdán, fliú agus Cóibhid-19. Is féidir le cleachtais mhaithe sláinteachais láimhe, á ní i gceart agus go rialta, stop a chur le leathadh an víreas. Tá sé ríthábhachtach, dá bhrí sin, go gcloíonn an fhoireann go léir leis an gcomhairle seo agus go nglacfaidh siad na cleachtais seo a leanas chomh dian agus is féidir.

g. Déan

- Nigh do lámha i gceart agus go minic
- Clúdaigh do bhéal agus do shrón le fíochán nó le do chum é nuair a bhíonn tú ag casacht agus ag sracadh
- Cuir fíocháin a úsáidtear isteach i mbosca bruscair agus nigh do lámha
- Cuspóirí agus dromchlaí go minic a ghlanadh agus a dhífhabhtú.

h. Ná Déan

- Déan teagmháil le do shúile, do shrón nó do bhéal mura bhfuil do lámha glan
- Rudaí a roinnt a dhéanann teagmháil le do bhéal - mar shampla, buidéal, cupáin, sceanra, etc.

i. Daoine ag riosca an-ard (an-leochaileach):

D'aithin treoirlínte reatha na sláinte poiblí grúpaí a shainmhínítear mar riosca an-ard. Tá na grúpaí seo leagtha amach ag FSS, lena n-áirítear daoine:

I measc na ndaoine atá i ngrúpaí riosca an-ard tá daoine atá:

- os cionn 70 bliain d'aois - fiú má tá tú aclaí agus i ndea-sláinte
- a raibh trasphlandú orgáin acu
- ag dul faoi cheimiteiripe ghníomhach le haghaidh ailse
- radaiteiripe radacach ar siúl acu le haghaidh ailse scamhóg
- ailsí na fola nó an smior ar nós leicéime, lymphoma nó myeloma atá ag aon chéim cóireála acu

- cóireálacha imdhíonaíne nó cóireálacha antasubstainte leanúnacha eile acu le haghaidh ailse
- cóireálacha eile ailse spriocdhírthe acu ar féidir leo dul i bhfeidhm ar an gcóras imdhíonachta, mar shampla coscairí próitéine kinase nó coscairí parp
- i ndiaidh trasphlandú smeara nó gaschealla a bheith acu le 6 mhí anuas, nó atá fós ag glacadh le drugaí imdhíon-sochtach.
- coinníollacha riospráide dian lena n-áirítear fiobróis chisteach, plúchadh trom, fiobróis scamhógach, fiobróis scamhóg, galar scamhóg scáineach agus copd dian acu.
- coinníoll a bheith acu a chiallaíonn go bhfuil baol an-ard acu ionfhabhtuithe a fháil (mar shampla SCID, Cell Surfóisteacha HokyGous)
- ag tógáil leigheas a fhágann iad i bhfad níos dóchúla ionfhabhtuithe a fháil (mar shampla dáileoga arda de stéaróidigh nó teiripí imdhíonachta)
- coinníoll croí tromchúiseach acu nó torrach

Tá an chomhairle don ghrúpa seo ar fáil ó FSS. Ba chóir don fhoireann atá sa ghrúpa seo féin-dhearbhú ar an bhfoirm filleadh ar an obair má chreideann siad go bhfuil siad ag riosca an-ard. Déanfaidh an Roinn Oideachais agus Scileanna sonraí na socruithe saoire a bheidh i bhfeidhm a nuashonrú.

Má tá an Bord / Príomhoide cinnte an bhfuil nó nach dtagann an fhoireann isteach sa chatagóir ard-riosca, lorgófar comhairle ón tSeirbhís Sláinte Ceirde. Ní shamhlaítear go mheasfadh aon duine riosca an-ard d'oibríthe deonach do sholáthar Samhraidh 2020.

8. Bearta Rialaithe

Tá raon beart rialaithe riachtanach curtha i bhfeidhm chun an baol a bhaineann le leathadh víreas Cóibhid-19 a laghdú agus sábháilteacht, sláinte agus leas na foirne, na ndaltaí, na dtuismitheoirí / na gcaomhnóirí agus cuairteoirí a chosaint chomh fada agus is féidir laistigh den scoil.

Tá na bearta rialaithe seo leagtha amach sa doiciméad seo.

Leanfar lena bearta rialaithe a athbhreithniú agus a nuashonrú de réir mar is gá ar bhonn leanúnach.

Tá sé ríthábhachtach go bhfuil an fhoireann, na daltaí, tuismitheoirí / caomhnóirí agus cuairteoirí ar an eolas, agus cloí leis, na bearta rialaithe atá leagtha amach agus go gcomhoibríonn siad go hiomlán le gach riachtanas sláinte agus sábháilteachta.

Ba chóir don fhoireann, go háirithe, a thabhairt faoi deara go bhfuil oibleagáid dhlíthiúil acu faoi Alt 13 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 chun ceanglais sláinte agus sábháilteachta a chomhlíonadh agus aire réasúnta a thabhairt do shláinte agus sábháilteacht féin, a gcomhghleacaithe agus páirtithe eile laistigh den ionad oibre.

Cuireadh na bearta rialaithe seo a leanas i bhfeidhm:

a. Foirm um fhilleadh ar an obair

Éileofar ar an bhfoireann foirm FAO a chomhlánú 3 lá ar a laghad roimh aon fhilleadh ar an áis scoile (féach Roinn 2 thuas). Is é cuspóir an fhoirm FAO deimhniú a fháil ón bhfoireann go bhfuil, chomh fada is ata ar eolas acu, nach bhfuil aon chomhartha de chuid Cóibhid-19 aige / aici agus nach bhfuil sé / sí féin-leithlithe nó ag cócú nó ag feitheamh ar thorthaí scrúdú Cóibhid-19.

b. Traenáil Ionductaithe

Tabharfaidh an fhoireann go léir faoi oiliúint ionductaithe Cóibhid-19 sula bhfillfidh siad ar fhilleadh ar fhoirgneamh na scoile. Is é an aidhm atá leis an oiliúint sin ná a chinntiú go bhfuil eolas agus tuiscint iomlán ag an bhfoireann ar na nithe seo a leanas:

- An chomhairle agus an treoir is déanaí cothrom le dáta ar shláinte an phobail
- Comharthaí Cóibhid-19
- Cad atá le déanamh má fhorbraíonn ball foirne nó dalta comharthaí de Cóibhid-19 agus é ar scoil
- Imlíniú ar an bPlean Freagartha Cóibhid-19

Coinneofar an fhoireann ar an eolas go hiomlán faoi na bearta rialaithe atá i bhfeidhm sa scoil agus ar a ndualgais agus a bhfreagrachtaí maidir le leathadh Cóibhid-19 a chosc agus le haon athruithe ar na bearta rialaithe nó na treorach atá ar fáil ó na húdaráis sláinte poiblí.

Mura bhfuil ball foirne cinnte faoi aon ghné den phlean freagartha Cóibhid-19, na bearta rialaithe gaolmhara, nó a dhualgais, ba chóir dó / di anois treoir a lorg láithreach ón bPríomhoide.

c. Oiliúint ionductaithe chun fillleadh ar scoil

D'ullmhaigh an Roinn oiliúint ionductaithe gearr do scoileanna a oibríonn soláthar an tsamhraidh i mbliana. Déanfar an oiliúint seo a nuashonrú agus a bheith níos cuimsithí chun gach gné den tuairisceán ar scoil a chlúdach go sábháilte

d. Béasaíocht Sláinteachas agus Riospráide

Tá sé ríthábhachtach go bhfuil an fhoireann go léir, daltaí, tuismitheoirí / caomhnóirí, conraitheoirí agus cuairteoirí eolach ar chleachtais sláinteachais láimhe agus riospráide. Beidh doiciméad treorach agus póstaer faisnéise ar fáil in áiteanna éagsúla laistigh den áis scoile. Taispeánfar póstaer faisnéise go feiceálach ag láithreacha oiriúnacha laistigh den áis scoile lena n-áirítear

oifigí, conairí, limistéar seomra foirne, seomraí ranga agus limistéir leithris. Tá sé i gceist go gcuirfidh na doiciméad treorach agus póstaer faisnéise an pobal scoile ar an eolas chomh maith le cur i gcuimhne dóibh faoin dtábhacht a bhaineann le sláinte agus maidir le leathadh víreas Cóibhid-19 a chosc agus sláinte agus sábháilteacht a chosaint. Tá áiseanna láimhe agus / nó neamhshuimeanna láimhe ar fáil in áiteanna éagsúla laistigh den áis scoile agus ar fáil i ngach seomra ranga.

Ní mór do gach ball foirne agus daltaí úsáid a bhaint as leacht díghalraithe láimhe nó a lámha a ní nuair a théann siad isteach ann nó nuair a fhágann siad fhoirgnimh na scoile.

e. Úsáid Trealamh Cosanta Pearsanta (TCP)

Ní éilítear ar bail foirne PPE a chaitheamh laistigh den áis scoile de réir an cheirde reatha agus Treoir Sláinte Poiblí. Mar sin féin, ar feadh líon teoranta foirne, caithear PPE a úsáid ó am go chéile nó i gcónaí mar gheall ar chineál gníomhaíochtaí áirithe oibre nó réimsí oibre. Áirítear ar a leithéid ról:

- Ag déanamh cúraim phearsanta
- Sa chás go n-aithnítear cás amhrasta de chuid Cóibhid-19 agus an scoil ag feidhmiú

Beidh TCP cuí ar fáil chun déileáil le cásanna Amhrasta Cóibhid-19, riachtanais chúraim phearsanta agus le haghaidh garchabhrach. Déanfar é a nuashonrú ar aon dul le comhairle ón HPSC (Ionad Faireachais um Chosaint Sláinte) Cuirfear maisc ghrád mháinliachta ar fáil do mhúinteoirí SNA agus do mhúinteoirí socraithe.

Nuashonrú (Feabhra 2021): Cuirfear maisc ghrád máinliachta ar fáil do CRSO.

Sa chás go soláthraíonn an fhoireann cúram sláinte do leanaí a bhfuil riachtanais leighis acu i dtimpeallacht na scoile, ba chóir dóibh réamhchúraimí caighdeánacha a chur i bhfeidhm de réir ghnáthchleachtais.

Molann an treoir is déanaí go gcaitheann múinteoirí bunscoile agus baill foirne masc aghaidh nuair nach féidir leo fad 2m a choinneáil ó dhaltaí.

Ní iarrfar ar dhaltaí bunscoile masc aghaidh a chaitheamh ar aon chúis.

f. Caitheamh Lámhainní

Níl úsáid lámhainní indiúscartha i suíomh na scoile ag daltaí nó ag an bhfoireann oiriúnach. Ní chosnaíonn siad an duine féin agus d'fhéadfadh siad daoine eile a nochtadh ó lámhainní éillithe. Ní hionann úsáid ghnáthamh lámhainní indiúscartha agus sláinteachais láimhe.

g. Glanadh

Déanfar socruithe le haghaidh glantacháin níos rialta agus críochnúil ar limistéir agus ar dhromchlaí laistigh den scoil.

Nuashonrú (Feabhra 2021): Chun comhbhailiu foirne a sheachaint ag fanacht leis an gcistin a úsáid, ní bheidh limistéar na cistine in úsáid go dtí go bhfuil sé sábháilte é sin a dhéanamh. Tabharfaidh an fhoireann a n-uirlisí féin (cupán, sceanra, pláta / babhla etc.) agus bainfidh siad úsáid as ciarsúr frithbhaictéreach chun pointí tadhaill a ghlanadh e.g. micreathonnach nó burcho a láimhseáil, bord agus fráma na gcathaoireach tar éis úsáide.

Déanfar glanadh rialta agus críochnúil ar réimsí comhchoiteanna agus dromchlaí atá teagmháil leo go minic, go háirithe, leithris agus hanlaí doirse. Déanfar glanadh go rialta agus nuair a bhíonn áiseanna nó dromchlaí salach go feiceálach.

Beidh fáil ag gach ball foirne ar tháirgí glantacháin agus beidh orthu a gceantar oibre féin agus boird na ndaltaí a dhíghalarú go laethiúl. Níor chóir na hábhair glantacháin seo a bhaint as an bhfoirgneamh. Beidh bailiúchán rialta de mhálaí diúscartha dramhaíola a úsáidtear ó oifigí agus réimsí eile laistigh de áis na scoile.

Beidh sceideal glanacháin curtha ar fáil don fhoireann scoile.

h. Rochtain ar fhoirgneamh / logáil teagmhála scoile

Beidh cead isteach ar shaoráid na scoile ag dul de réir plean fhreagarha Cóibhid –19.

Beidh socrú do chuartheoirí riachtanacha ar nós conraitheoirí agus tuismitheoirí / caomhnóirí a teoranta dóibh siúd atá ina noibrithe riachtanacha nó do chuartheoirí trí choinne amháin leis an bPríomhoide.

Is céim ríthábhachtach é aithint tapaí agus leithlisiú daoine a d'fhéadfadh a bheith ionfhabhtaíoch chun leathadh an víris a shrianadh agus sláinte agus sábháilteacht na ndaoine féin agus foireann, conraitheoirí agus cuairteoirí eile a chosaint san ionad oibre. Ba chóir logáil mhionsonraithe díobh siúd atá ag dul isteach sna háiseanna scoile a choinneáil. Ba chóir don scoil logáil na foirne agus teagmhálacha mac léinn a choinneáil. Ina theannta sin, beidh loga teagmhála cuairteora ann.

i. Garchabhair/Nós Imeachta Éigeandála

Leanfaidh an chéad nós imeachta caighdeánach cabhrach / éigeandála de bheith i bhfeidhm i nGaelscoil Raifteiri. I gcás éigeandála nó i gcás teagmhais thromchúisigh, glaofar ar otharcharr nó ar an mbriogáid dóiteáin ar 112/999, déanfar teagmháil leis an bpríomhoide nó an chéad garchabhróir a thugann sonraí faoi shuíomh agus cineál teagmhais leighis.

9. Déileáil le Cás Amhrasta Coibhid-19

Ní ceart do bhaill foirne a bhfuil aon siomptóm den Cóibhid-19 á léiriú acu freastal ar an scoil. Tugtar forléargas thíos ar an gcaoi a dtabharfaidh Gaelscoil Raifteirí faoi chás amhrasta a d'fhéadfadh teacht chun cinn le linn an lá oibre.

Is ceart limistéar ainmnithe leithlise a ainmniú laistigh d'fhoirgneamh na scoile. Is ceart a mheabhrú go bhféadfadh níos mó ná duine amháin a bheith ag léiriú comharthaí den Cóibhid-19 agus plean teagmhais a bhunú le déileáil le cásanna breise. Is ceart don limistéar ainmnithe leithlise a bheith laistiar de dhoras dúnta agus i leataobh ó bhaill foirne agus daltaí eile.

Má léiríonn ball foirne/dalta siomptóim den Cóibhid-19 agus iad ag obair i nGaelscoil Raifteirí cuirtear gnáthaimh seo a leanas i bhfeidhim:

- Más dalta a léiríonn cás amhrasta, déantar teagmháil láithreach leis na tuismitheoirí/caomhnóirí.
- Forchoimeáid an scoil an ceart chun seiceálacha teochta a dhéanamh dá gcuirfeadh ball foirne / dalta le haon airíonna riospráide coitianta de ionfhabhtú COVID-19.
- Aonraigh an duine agus bíodh gnáthamh ann leis an duine a thabhairt chuig an limistéar ainmnithe leithlise trí bhealach leithlise, ag fanacht 2 mhéadar ar a laghad amach ón duine siomptómach agus á dhéanamh cinnte go gcoinníonn daoine eile ar a laghad 2 mhéadar amach ón duine siomptómach i gcónaí
- Tabhair masc don duine a léiríonn siomptóim má tá ceann ar fáil Is ceart dó/di an masc a chaitheamh má tá siad i gcomhlímistéar le daoine eile nó má tá siad ag dul amach as an áitreamh
- Déan measúnú an féidir a rá leis an duine a léiríonn siomptóim dul abhaile nó an féidir le tuismitheoirí iad a thabhairt abhaile agus glaoch ar an dochtúir le leanúint ar aghaidh leis an leithlisiú sa bhaile
- Cabhraigh leis an duine a léiríonn siomptóim fanacht ar leithlis mura féidir leo dul abhaile láithreach agus cabhraigh leo glaoch ar a ndochtúir. Ní ceart don duine seo teagmháil fhisciciúil a dhéanamh le daoine, dromchlaí ná rudaí. Is ceart comhairle a thabhairt don té a léiríonn siomptóim a mbéal agus a srón a chlúdach le ciarsúr páipéir má dhéanann siad casacht nó sraoth agus an ciarsúr a chur san araid bhruscair atá curtha ar fáil
- Má bhíonn an duine maith go leor le dul abhaile, déan socruithe le hiad a iompar abhaile ag ball den teaghlach chomh luath agus is féidir agus comhairligh dóibh a gcuid siomptóm a insint dá ndochtúir ar an bhfón. Ní ceart iompar poiblí de chineál ar bith a úsáid
- Má bhíonn siad róthinn le dul abhaile nó má bhíonn gá le comhairle, déan teagmháil le 999 nó 112 agus abair leo go meastar go bhfuil Cóibhid-19 ar an duine atá tinn.
- Déan measúnú ar an teagmhas le húsáid le gníomhartha leantacha agus téarnamh a dheimhniú.

- Déan socruithe leis an limistéar aonraithe agus na limistéir oibre a ghlanadh go cuí.
- Comhlánaigh an Filleadh ar ionad Oideachais Foirm Dearbhaithe 's iad ag fillleadh ar an scoil tar éis bheith as láthair ar chúis ar bith.

Cuirfidh an FSS in iúl do bhaill foirne/tuismitheoirí a raibh dlúth-theagmháil acu leis an gcás diagnóisithe tríd an bpróiseas rianú teagmhála. Déanfaidh an FSS teagmháil leis na daoine ábhartha go léir nuair atá diagnóis CÓIBHID- 19 déanta. Is ceart treoracha an FSS a leanúint agus tá rúndacht na foirne riachtanach i gcónaí.

10. Dualgais na Foirne

Tá dualgas reachtúil ar an bhfoireann aire réasúnta a thabhairt dá sláinte agus dá sábháilteacht féin agus de shláinte agus de shábháilteacht a gcomhghleacaithe agus daoine eile. D'fhonn fillleadh sábháilte ar an obair a éascú, áirítear i measc na ndualgas seo, iad seo a leanas, gan a bheith teoranta dóibh:

- Cloí le Plean Freagartha Cóibhid-19 na Scoile agus leis na bearta rialaithe atá imlínithe. Tá comhoibriú agus cúnaimh na foirne uile riachtanach leis an riosca go scaipfidh Cóibhid-19 a laghdú agus le sláinte agus sábháilteacht a chosaint sa scoil a oiread is féidir. Tá ról tábhachtach ag an bhfoireann go léir.
- Beidh táirgí glantacháin ar fáil do gach ball foirne agus beidh orthu glaineacht a gceantar oibre féin agus boird na ndaltaí a choinneáil glan. Níor chóir na hábhair glantacháin seo a bhaint as an bhfoirgneamh ar bith.
- Déanfaidh an fhoireann gach réimse oibre a ghlanadh agus a dhífhabhtú go críochnúil ina seomraí ranga tar éis dóibh gach lá a úsáid. Níor chóir na hábhair glantacháin seo a bhaint as an bhfoirgneamh ar chúis ar bith.
- Déanfaidh an fhoireann gach réimse oibre a ghlanadh agus a dhífhabhtú go críochnúil ina seomraí ranga gach lá.
- Comhordú agus comhoibriú lena gcomhghleacaithe le cinntiú go gcoinnítear an scaradh fisiciúil.
- Siomptóim an Cóibhid-19 a fhoghlaim dóibh féin agus faireachán a dhéanamh ar a bhfolláine féin**
- Scaradh a dhéanamh orthu féin sa bhaile agus teagmháil a dhéanamh go tapa lena ndochtúir má léiríonn siad aon siomptóm den Cóibhid-19.
- Gan fillleadh nó freastal ar scoil i gcás na nithe seo a leanas**
 - Má maireann siad le duine a bhfuil comharthaí den víreas aige**
 - Má thaistil siad lasmuigh d'Éirinn; I gcásanna den sórt sin moltar don fhoireann dul i gcomhairle le agus an comhairle is déanaí ón rialtas a leanúint maidir le taisteal eachtrach.**

- viii. Má thagann aon siomptóm den Cóibhid-19 chun cinn orthu agus iad laistigh d'áis na scoile, is ceart dóibh cloí leis an nós imeachta atá imlínithe thuas
- ix. An fhoirm um Fhilleadh ar an Obair a chomhlánú sula bhfilleann siad ar an obair tar éis sosanna lártéarmacha, na Nollag agus na Cásca nó nuair a fhilliann siad ar scoil tar éis asláithreachtaí ar chúis ar bith.
- x. A chur in iúl don Phríomhoide má tá aon chúinsí eile ann a bhaineann le Cóibhid-19, nach luaitear ar an bhfoirm, ar ghá dóibh iad a nochtadh ionas gur féidir leo filleadh go sábháilte ar an láthair oibre.
- xi. Comhlánaigh an Filleadh ar ionad Oideachais Foirm Dearbhaithe 's iad ag filleadh ar an scoil tar éis bheith as láthair ar chúis ar bith.
- xii. Ní mór dóibh Oiliúint Ionduchtaithe Cóibhid-19 a chríochnú chomh maith le haon oiliúint eile atá riachtanach sula bhfilleann siad ar an scoil. Ní mór a bheith ar an eolas faoi chleachtais dhea-shláinteachais agus dea-bhéasa riospráide agus cloí leo
- xiii. Fanacht ar an eolas faoi chomhairle uasdádaithe na n-údarás sláinte poiblí agus cloí leo.

11. Bainistíocht Asláithreachta a bhaineann le Cóibhid-19

Déanfar bainistiú neamhláithreachta a bhaineann le Cóibhid-19 a bhainistiú de réir nósanna imeachta comhaontaithe le ROE.

12. Clár Cúnaimh agus Folláine d'Fhostaithe

Tá sé mar aidhm ag an mBord Bainistíochta sláinte agus folláine na foirne go léir (fisiciúil, meabhrach, spioradálta etc.) a chosaint agus a thacú, cibé acu i saoráid na scoile nó sa bhaile agus lasmuigh den obair.

Tá an Bord Bainistíochta aireach go bhfuil tacaíocht agus cur chun cinn sláinte agus folláine foirne thar a bheith tábhachtach sa chomhthéacs reatha ina bhfuil dúshlán shuntasacha ag baint leis an bpaindéimeach, agus go gcuireann sé isteach ar shaol pearsanta, teaghlaigh agus sóisialta daoine mar aon lena socruithe oibre.

Tá sé mar aidhm ag an mBord Bainistíochta cultúir agus timpeallacht oibre a chothú a thacaíonn le hiompar sláintiúla agus le folláine foirne agus leanfaidh sé uirthi ag déanamh uirlisí sláinte agus folláine agus treoir a sholáthar don fhoireann chomh maith le clár tacaíochta oiriúnacha, tionscnaimh agus imeachtaí a eagrú.

Is amanna dúshlánacha iad seo do gach duine. Má bhíonn aon strus nó imní ag ball foirne maidir le socruithe oibre nó oibre, ba chóir dó / di a bheith saor chun labhairt leis an bpríomhoide.

Appendix 1

Pre-Return to Work Questionnaire COVID-19

This questionnaire must be completed by staff **at least 3 days** in advance of returning to work. If the answer is Yes to any of the below questions, you are advised to seek medical advice before returning to work.

Ainm: _____

Ainm na Scoile:

Gaelscoil Raifteirí

Príomhoide:

Niamh Uí Raois

Dáta: _____

	Questions	YES	NO
1.	Do you have symptoms of cough, fever, high temperature, difficulty breathing, loss or change in your sense of smell or taste now or in the past 14 days?		
2.	Have you been diagnosed with confirmed or suspected COVID-19 infection in the last 14 days?		
3.	Are you awaiting the results of a COVID-19 test?		
4.	In the past 14 days, have you been in contact with a person who is a confirmed or suspected case of COVID-19?		
5.	Have you been advised by a doctor to self-isolate at this time?		
6.	Have you been advised to restrict your movements at this time?		
7.	Have you been advised to cocoon at this time? Note: if you're at very high risk (extremely vulnerable) from COVID-19 you may be advised to cocoon.		

I confirm, to the best of my knowledge that I have no symptoms of COVID-19, am not self-isolating, awaiting results of a COVID-19 test or been advised to restrict my movements. Please note: The school is collecting this sensitive personal data for the purposes of maintaining safety within the workplace in light of the Covid-19 pandemic. The legal basis for collecting this data is based on vital public health interests and maintaining occupational health and will be held securely in line with our retention policy.

Síniú: _____

Appendix 2

School Contact Tracing Log for Visitors

Name of School: _____

Address of School: _____

Contact Person in School for queries: _____

Contact Phone Number/email address for queries: _____

Name of Visitor	Time of Entry to school	Time of Exit from school	Reason for Visit (Contractor, Parent, Other)	If contractor name of company and address	Contact details of visitor	Date of Visit	Who the visitor met (separate line required for each person the visitor met)	Length of time spent with each person in the school

